

GİNE BİSSAU CUMHURİYETİ

ÜLKE PROFİLİ

İÇİNDEKİLER

1. TEMEL SOSYAL GÖSTERGELER	2
2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	3
3. DIŞ TİCARET	4
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	7
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	8
EKLER:	10

1. TEMEL SOSYAL GÖSTERGELER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Gine Bissau Cumhuriyeti
Başkent	Bissau
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Portekizce
Yüzölçümü	36.125 km ²
Dini	Müslüman (50), Yerel Dinler (%40), Hıristiyan (%10)
Para Birimi	CFA franc (CFAfr)

Kaynak: IMF

Coğrafi Konum

Ülkenin toplamda sahip olduğu 724 km'lik sınırın 338 km'si kuzeyinde bulunan Senegal, 386 km'si ise doğusunda bulunan Gine devleti ile oluşmaktadır. Ülkenin ayrıca batısında bulunan Atlantik Okyanusunu 350 km'lik bir kıyısı mevcuttur.

Ülke toplamda 28.120 km²'si yeşil alan, 8.005 km²'si ise su alanı olmak üzere 36.125 km²'lik bir alana sahiptir. Afrika kıtası geneline bakıldığında Gine-Bissau bu veriler ile kıtanın küçük ülkelerinden biri konumundadır. Ülkenin iç kesimlerinde düz ovalar görülürken, bu alanlar kıyı kesimlerine doğru var olan erozyonun da etkisiyle bataklık alanlar ile birleşmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Ülke 1984 yılında gerçekleşen anayasa değişikliği ile başkanlık sistemi ile yönetilmektedir. 1991 yılına kadar tek partili sistemin işlediği ülkede, bu yıldan itibaren çok partili sisteme geçiş gerçekleştirilmiştir.

Gine Bissau ülke genelinde sekiz bölgeye ve ayrıca özerk başkent alanı Bissau'a ayrılmıştır. Bu sekiz bölge kendi içerisinde ayrıca 37 alana ayrılmış durumdadır. Bu sekiz bölge ülke genelinde üç il içerisine bölünmüş konumdadır. Bu iller Leste (Doğu: Bafatá, Gabú), Norte (Kuzey: Biombo, Cacheu, Oio) ve Sul (Güney: Bolama, Quinara, Tombali) 'dur.

2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Başlıca Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	1,72	1,97	2,15	2,32	2,5	2,69	2,89	3,08
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	4,2	4,2	5	5	5	5	4,5	4,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	906	1 017	1 087	1 150	1 213	1 281	1 348	1 409
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	7,9	7,2	3	2	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-9,6	-9,4	-5,6	-4,6	-4,3	-4,2	-4	-4,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	1,9	1,94	1,98	2,02	2,06	2,1	2,15	2,19
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	80,4	77,8	76,5	74	71,6	69,4	67,7	66,6

Kaynak: IMF(*) Tahmini Veriler

2024 yılında cari fiyatlara göre, 2,15 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2025 yılında 2,32 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2024)

Gine Bissau, cari fiyatlara göre, 2024 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 170. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (29 trilyon dolar), Türkiye 18. (1 trilyon dolar)] (IMF-2024)

2024 yılında sabit fiyatlara göre %5 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2025 yılında %5 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2024)

Cari fiyatlara göre Gine Bissau, 2024 yılında 1.087 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 170. sırada yer almaktadır. [Lüksemburg 1. (131 384 \$), Türkiye 75. (12 765 \$)] (IMF-2024)

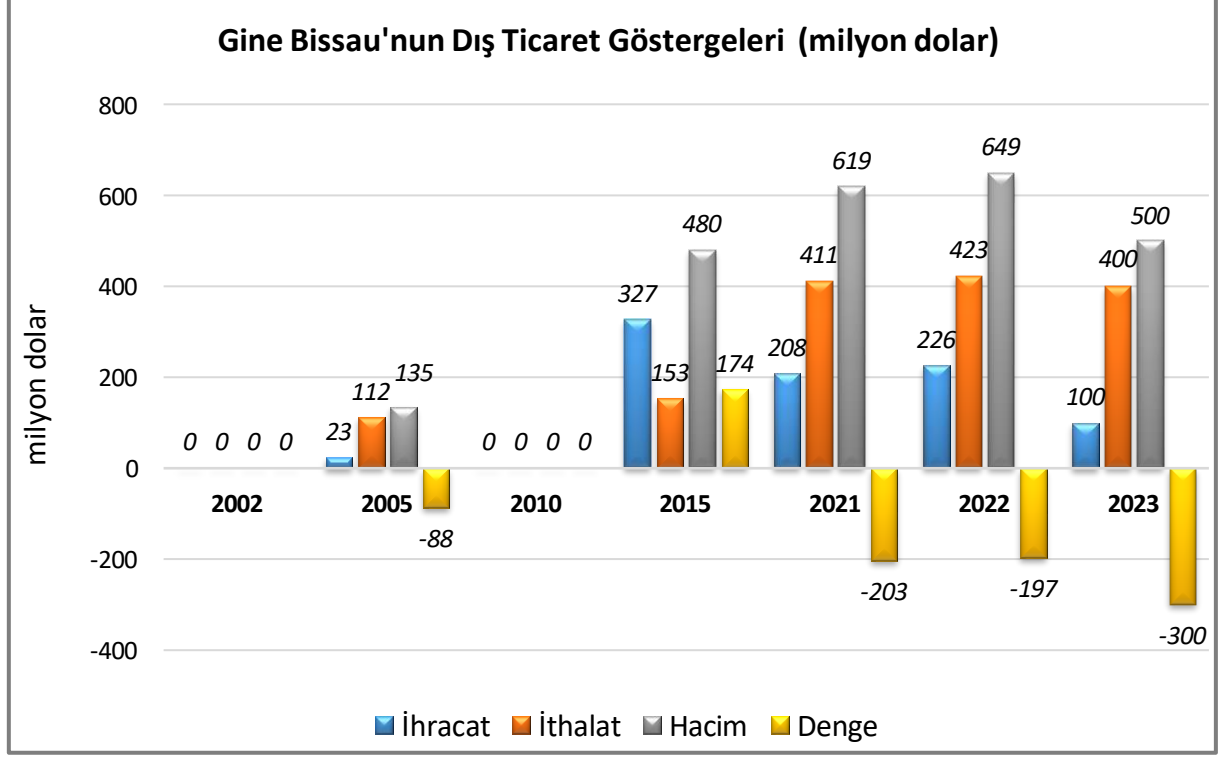
2024 yılında %6 oranında açık vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2025 yılında da %5 oranında açık vermesi beklenmektedir. (IMF-2024)

2024 yılında %76,5 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2025 yılında %74 olması beklenmektedir. (IMF-2024)

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

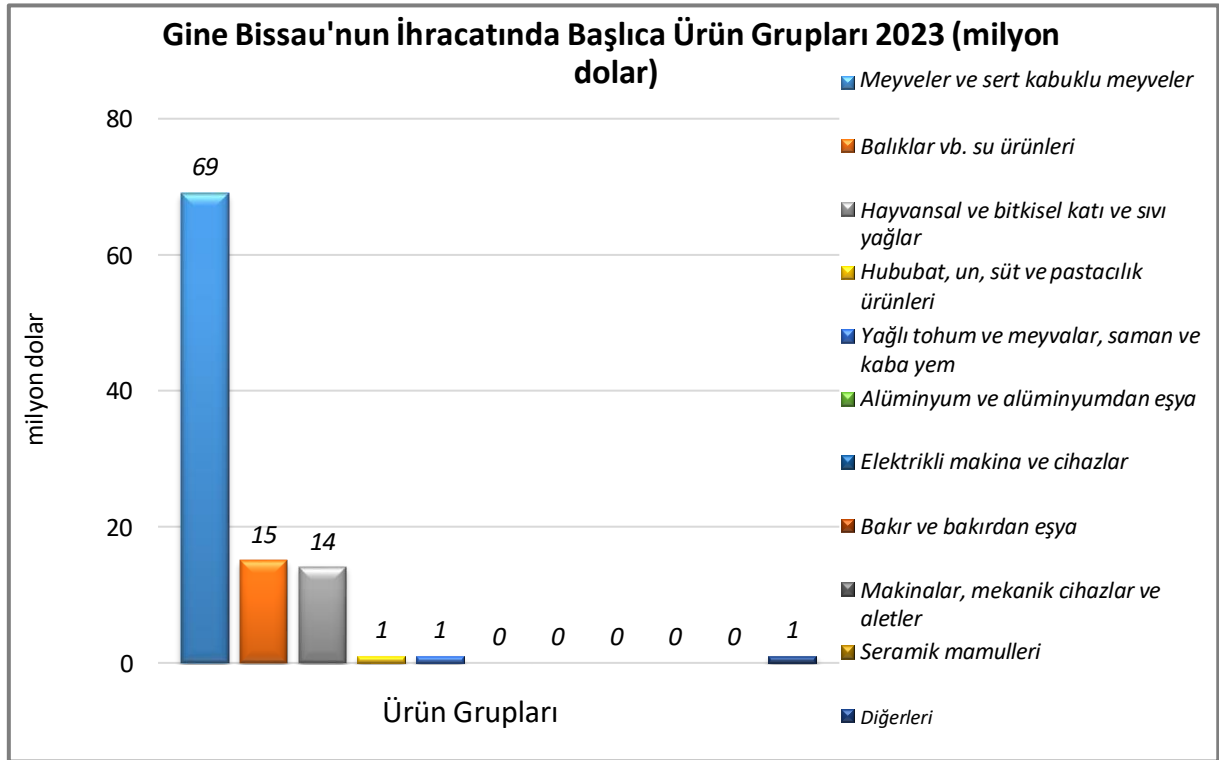
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

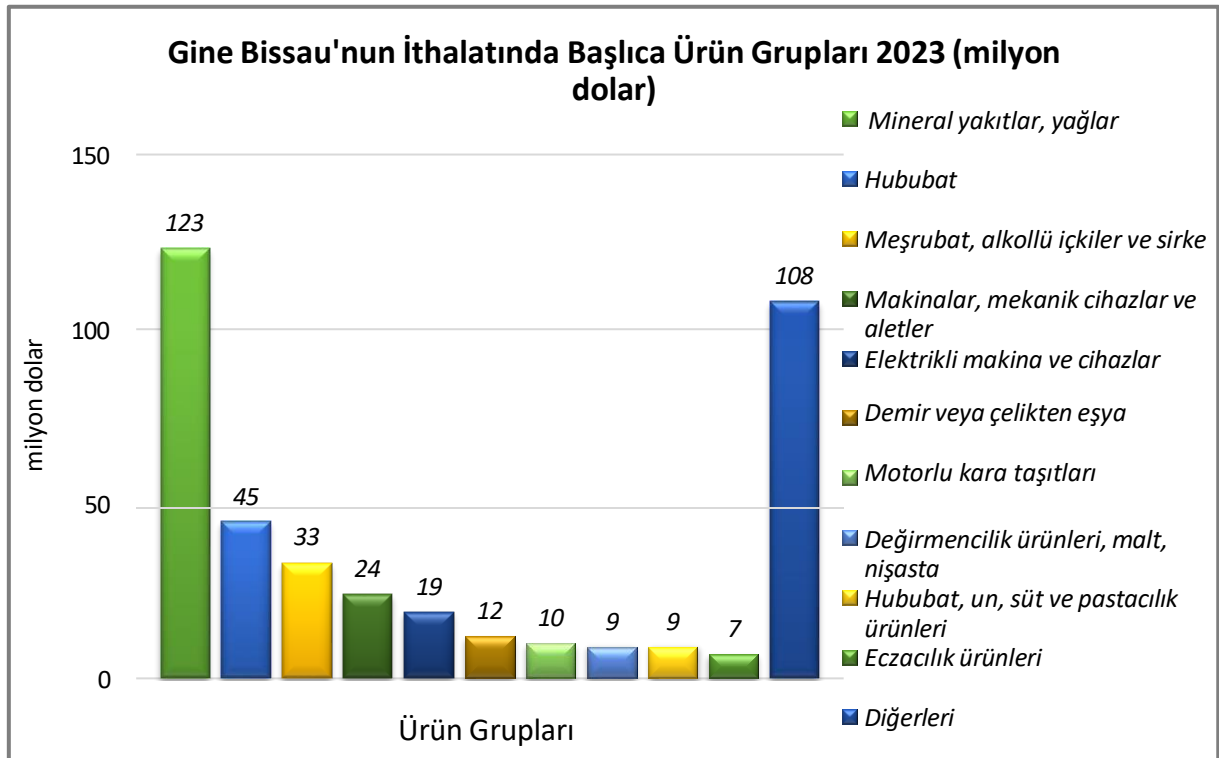
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap

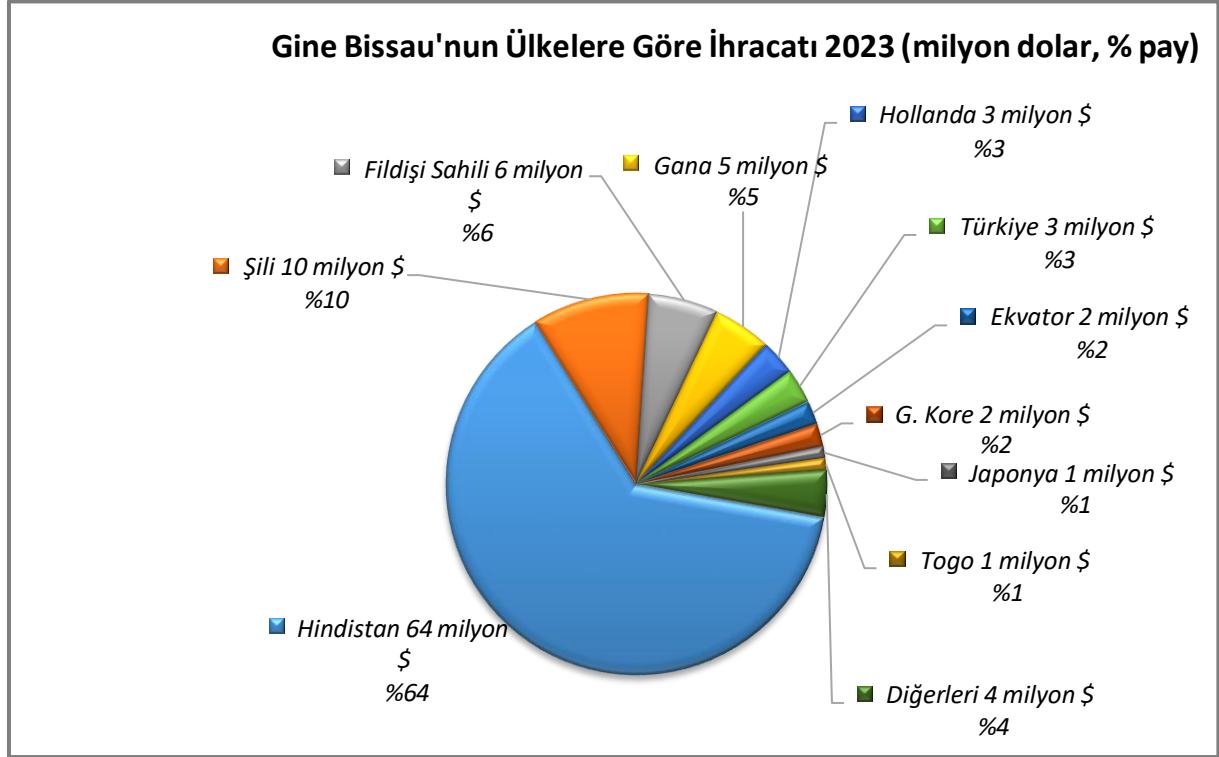
İthalat

Kaynak: Trademap

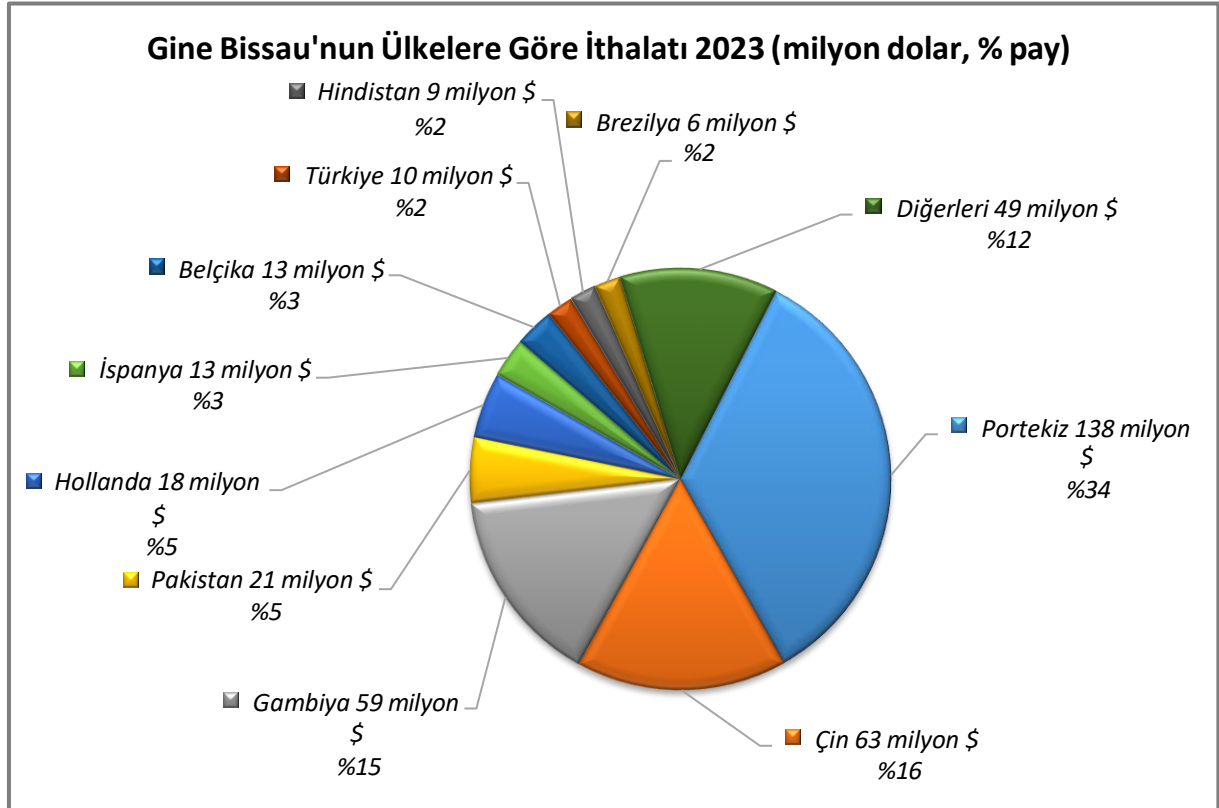
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap

İthalat

Kaynak: Trademap

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

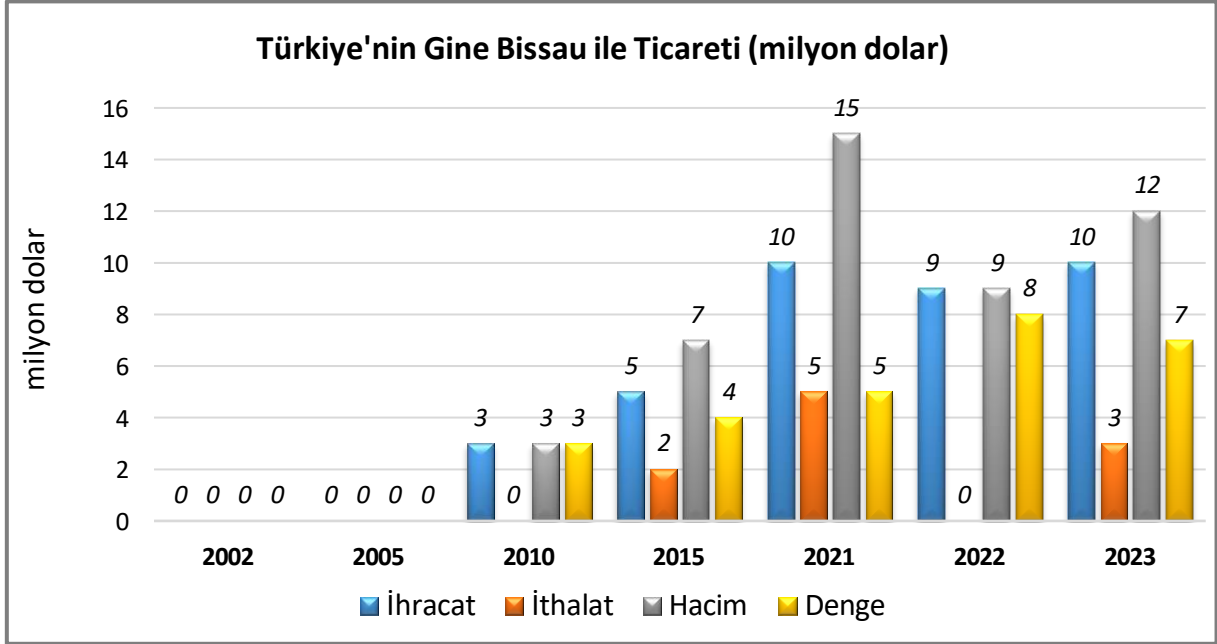
Gine Bissau, 2021 yılında 24 milyon dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 171. sıradadır. [ABD 367 milyar dolar ile 1. Türkiye 13 milyar dolar ile 29. (UNCTAD-2023)]

2019-2021 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 116 milyon dolar olan Gine Bissau, 2021 yılında 316 milyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 190. sıradadır. [ABD 14 trilyon dolar ile 1. Türkiye 121 milyar dolar ile 46. (UNCTAD-2023)]

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

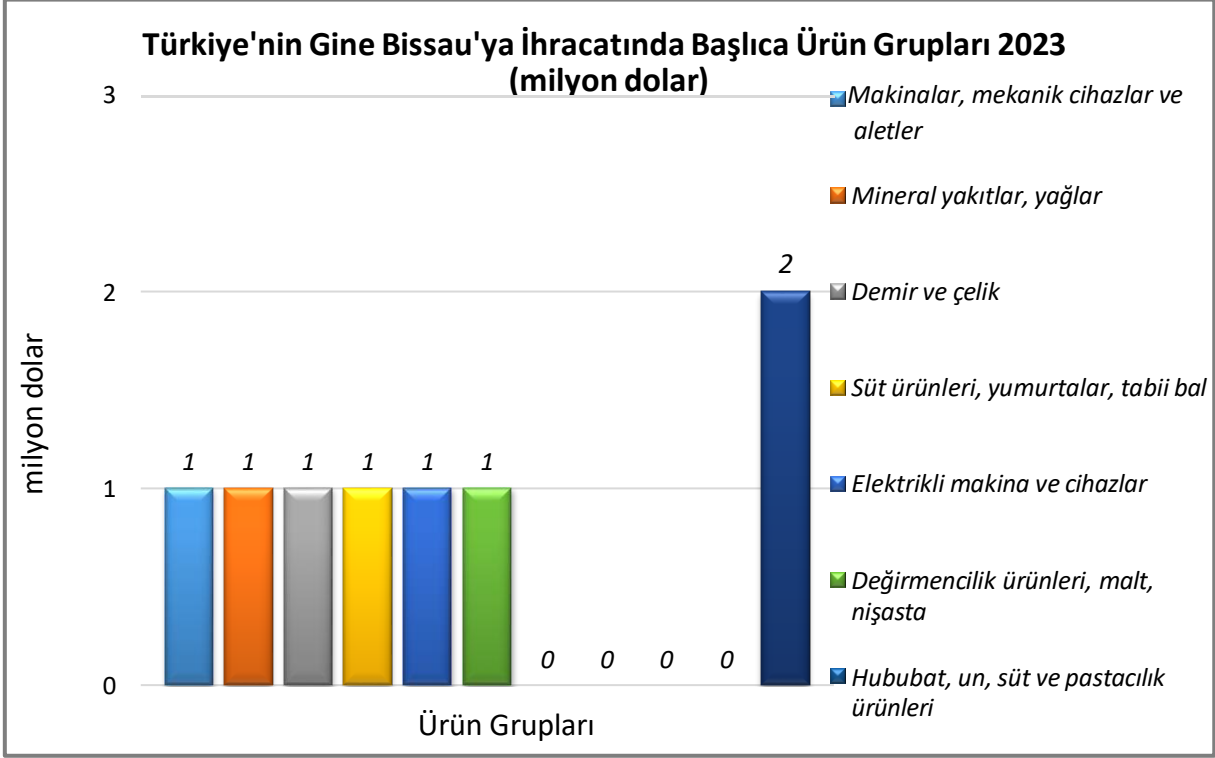
Genel Durum

Türkiye- Gine Bissau Dış Ticareti

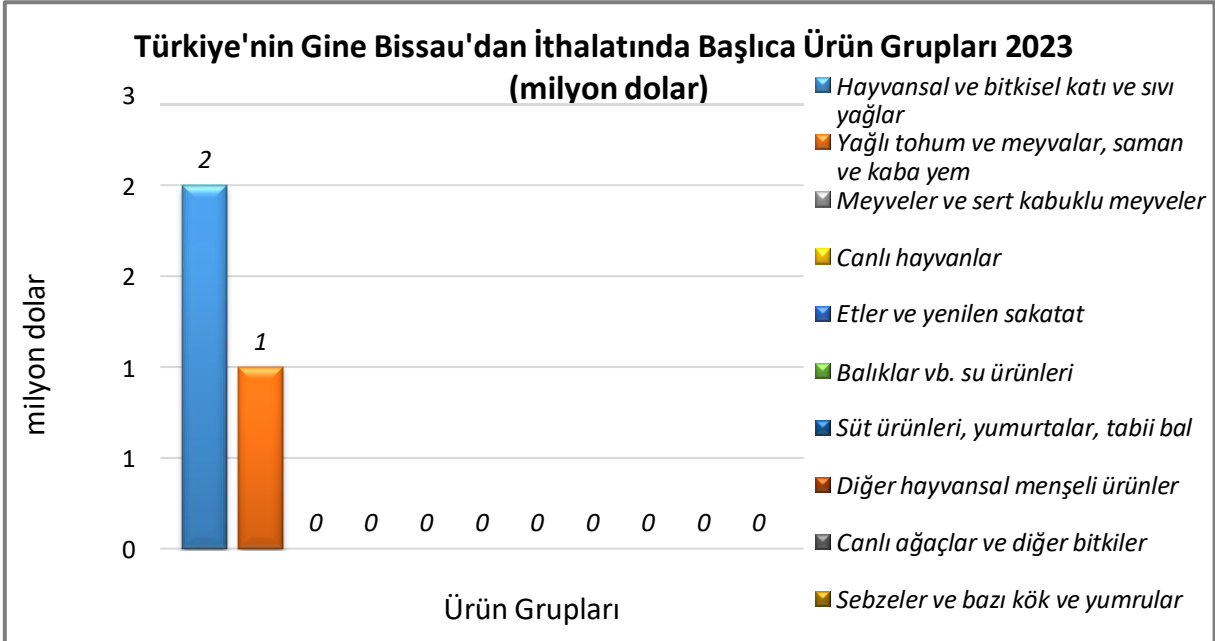
Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Gine Bissau'dan İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Gine Bissau'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

EKLER:**EK-1: Gine Bissau'nun İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			207 766	225 667	100 150	100	-55,6
1.	801	Hindistan cevizi, brezilya ve kaju cevizi (taze/kurutulmuş)	146 700	206 102	68 477	68,4	-66,8
2.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	583	654	13 502	13,5	1964,5
3.	303	Balıklar (dondurulmuş)	31 706	16 202	13 499	13,5	-16,7
4.	307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	1	1	1 345	1,3	134400
5.	1901	Malt hülasesi; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	0	0	674	0,7	100
6.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	1 896	327	581	0,6	77,7
7.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	0	0	353	0,4	100
8.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	0	0	218	0,2	100
9.	6909	Labaratuvarda, kimyasal, teknik işlerde, ziraatte kullanılan seramikten cihaz ve eşya	0	0	154	0,2	100
10.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	6	571	151	0,2	-73,6
11.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	0	130	121	0,1	-6,9
12.	714	Manyok, ararot , salep, yer elması , tatlı patates ve benzeri kök ve yumrular, sagu özü	0	43	102	0,1	137,2
13.	2203	Biralar (malttan)	0	36	96	0,1	166,7
14.	1108	Niştastalar ve inülin	0	0	84	0,1	100
15.	1302	Bitkisel özsu ve hülasesi, pektik maddeler, pektinatlar, pektatlar, agar-agar, bitkilerden yapışkan sıvı vb.	80	69	72	0,1	4,3

Kaynak: Trademap-direcdata/Gine Bissau

EK-2: Gine Bissau'nun İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			410 871	422 919	399 806	100	-5,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	53 301	72 537	123 148	30,8	69,8
2.	1006	Pirinç	35 298	17 664	45 464	11,4	157,4
3.	2203	Biralar (malttan)	10 121	11 773	10 712	2,7	-9
4.	2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	8 391	8 506	9 678	2,4	13,8
5.	2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	11 064	12 987	9 559	2,4	-26,4
6.	1101	Buğday unu	10 660	11 624	8 933	2,2	-23,2
7.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	1 798	5 529	6 069	1,5	9,8
8.	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	3 787	4 036	5 382	1,3	33,3
9.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	940	983	5 245	1,3	433,6
10.	8703	Otomobiller	5 280	6 447	4 906	1,2	-23,9
11.	1901	Malt hıulması; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	6 721	8 567	4 795	1,2	-44
12.	8408	Sıkıştırılmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	106	92	3 792	0,9	4021,7
13.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	9 980	4 861	3 643	0,9	-25,1
14.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	6 620	5 009	3 420	0,9	-31,7
15.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	5 119	5 009	3 317	0,8	-33,8

Kaynak: Trademap-direcdata/ Gine Bissau

EK-3: Gine Bissau'nun Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		207 766	225 667	100 150	100	-55,6
1.	Hindistan	143 886	202 710	64 070	64	-68,4
2.	Şili	585	654	10 043	10	1435,6
3.	Fildişi Sahili	15 853	5 684	5 883	5,9	3,5
4.	Gana	7 233	3 281	4 734	4,7	44,3
5.	Hollanda	178	2 980	2 799	2,8	-6,1
6.	Türkiye	4 889	422	2 511	2,5	495
7.	Ekvator	0	0	1 666	1,7	0
8.	G. Kore	2 555	1 261	1 623	1,6	28,7
9.	Japonya	0	0	1 297	1,3	0
10.	Togo	3 032	5 413	1 208	1,2	-77,7
11.	Malezya	3	0	677	0,7	0
12.	ABD	128	18	631	0,6	3405,6
13.	Brezilya	469	362	432	0,4	19,3
14.	Almanya	78	750	363	0,4	-51,6
15.	Finlandiya	0	0	275	0,3	0

Kaynak: Trademap –mirrordata/ Gine Bissau

EK-4: Gine Bissau'nun Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		410 871	422 919	399 806	100	-5,5
1.	Portekiz	108 924	136 751	137 742	34,5	0,7
2.	Çin	88 879	56 516	63 137	15,8	11,7
3.	Gambiya	1 181	610	59 162	14,8	9598,7
4.	Pakistan	7 319	3 209	21 082	5,3	557
5.	Hollanda	24 508	22 991	18 441	4,6	-19,8
6.	İspanya	13 067	13 547	12 608	3,2	-6,9
7.	Belçika	8 459	10 272	12 587	3,1	22,5
8.	Türkiye	9 762	8 845	9 708	2,4	9,8
9.	Hindistan	15 814	8 407	9 394	2,3	11,7
10.	Brezilya	2 031	2 149	6 462	1,6	200,7
11.	Fransa	4 590	5 048	5 120	1,3	1,4
12.	Tunus	400	4 222	5 014	1,3	18,8
13.	İtalya	1 900	1 768	4 447	1,1	151,5
14.	Almanya	4 752	3 142	3 699	0,9	17,7
15.	ABD	3 333	2 369	3 482	0,9	47

Kaynak: Trademap-mirrordata/ Gine Bissau

Ek-5: Türkiye'nin Gine Bissau'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			9 762	8 845	9 708	100	9,8
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	525	849	1 360	14	60,2
2.	7216	Demir veya alaşimsız çelikten profiller	1 471	922	940	9,7	2
3.	407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	0	163	687	7,1	321,5
4.	1101	Buğday unu	417	773	608	6,3	-21,3
5.	8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	182	17	470	4,8	2664,7
6.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	1 133	551	438	4,5	-20,5
7.	8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	7	0	351	3,6	0
8.	9028	Gaz, sıvı ve elektrik sayaçları (bunların kalibre cihazları dahil)	0	0	315	3,2	0
9.	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	29	191	279	2,9	46,1
10.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	374	240	257	2,6	7,1
11.	1902	Makarnalar ve kuskus	690	278	216	2,2	-22,3
12.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	27	94	209	2,2	122,3
13.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	0	67	202	2,1	201,5
14.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	55	3	197	2	6466,7
15.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	0	0	188	1,9	0

Kaynak: Trademap-direcdata/Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Gine Bissau'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			4 889	422	2 511	100	495
1.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	0	0	1 793	71,4	0
2.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	1 738	327	581	23,1	77,7
3.	801	Hindistan cevizi, brezilya ve kaju cevizi (taze/kurutulmuş)	0	0	135	5,4	0
4.	106	Canlı diğer hayvanlar	0	0	2	0,1	0

Kaynak: Trademap-direcdata/Türkiye